

Zajęcia fakultatywne: 3 ECTS, konwersatorium, 30 h, 2022/2023

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Teoria i praktyka funkcjonowania pieniądza w kulturze zachodniej/ The theory and practice of money functioning in Western culture
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Dr Damian Winczewski
3	Język wykładowy	j. polski
4	Strona WWW	https://www.umcs.pl/pl/adres-book-employee,18686,pl.html
5	Semestr	letni
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30 h, 1 ECTS Konsultacje i zaliczenie : 5h Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego: 35 h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego : 2 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury : 5 Przygotowanie się do zaliczenia : 20 Łączna liczba godzin niekontaktowych : 25 Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe : 1 Sumaryczna liczba punktów ECTS 3
7	Wymagania wstępne	brak
8	Opis zajęć	Interdyscyplinarny kurs dotyczący historycznej i współczesnej roli pieniądza w dziejach z perspektywy filozoficznej, socjologicznej, antropologicznej i ekonomicznej. Przedstawione zostaną najnowsze badania podważające hipotezę powstania pieniądza jako wyniku spontanicznej aktywności ekonomicznej, jak też standardowe narracje ukazujące rozwój form pieniężnych i bankowości jako rodzaj postępu dziejowego. Kurs niniejszy pokazuje związki pieniądza z pracą niewolniczą, wojnami i przemocą, zawłaszczaniem dóbr wspólnych i kolonializmem.
9	Zakres tematów	1) Klasyczne hipotezy powstania pieniądza 2) Rozumienie funkcji pieniężnej we wczesnej starożytności 3) Pieniądz a praca niewolnicza 4) Pieniądz a organizacja militarna 5) Srebrna moneta jako pieniądz światowy i uniwersalny ekwiwalent 6) Kryzys i rozpad systemu monetarnego świata antycznego 7) Ideologiczne fundamenty ładu ekonomicznego wieków średnich 8) Pieniądz a system feudalny 9) Grodzenie dóbr wspólnych 10) Bankowość centralna i komercjalizacja 11) Wojna i kapitał 12) Kolonializm i handel niewolnikami 13) Pieniądz dłużny i standard złota 14) Dolar jako uniwersalny ekwiwalent 15) Podsumowanie i zakończenie zajęć

10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	Literatura obowiązkowa Platon, Menon, tłum. W. Witwicki, 89c, https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/platon-menon/ , Platon, Prawa, tłum. D. Zygmuntowicz, Kęty 2020 (fragmenty) Arystoteles, Polityka, tłum. L. Piotrowicz, Warszawa 2006, 1253b23-1254a1 Cycon, Listy do Attyka, tłum. K. Różycka-Tomaszuk, Wrocław 2016 (fragmenty) T. Hobbes, Lewiatan, tłum. Cz. Znamierowski, Warszawa 1954, rozdz. 15 i 24 J. Locke, "Draft of a Representation Containing a Scheme of Methods for the Employment of the Poor," in Political Writings of John Locke, David Wootton, ed. (New York: Mentor, 1993) 230, 449, 453, 450, 448, D. Wootton, ed., Political Writings of John Locke, New York 1993, 448-453, B. Franklin, A Modest Enquiry into the Nature and Necessity of a Paper-Currency, Philadelphia, 1729, https://founders.archives.gov/documents/Franklin, K. Marks, Kapitał t. 1, Warszawa 1951 (fragmenty) Literatura uzupełniająca G. Simmel, Filozofia pieniądza, tłum. A. Przyłębski, Poznań 1997 M. Gorazda, Filozofia ekonomii, Copernicus Press 2014 D. Harvey, Przewodnik po Kapitale Karola Marksa, tłum. K. Szadkowski, Poznań 2017 D. McNally, Blood and Money, Chicago 2020 D. Graeber, Dług. Pierwsze pięć tysięcy lat, tłum. M. Jedliński, Warszawa 2020.
11	Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych (w przypadku zajęć dedykowanych kreatywności społecznej efekty zajęć należy przyporządkować do efektów kierunkowych kreatywności; w przypadku zajęć niededykowanych, efekty	W1, student zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu filozofii polityki, socjologii ekonomii oraz ekonomii politycznej Filozofia, studia pierwszego stopnia: K_W01, K_W02, K_W05 Filozofia, studia drugiego stopnia: K_W02, K_W03 Kreatywność społeczna: K_W01, K_W03 W2, student zna i rozumie zagadnienia związane z kształtowaniem się i historyczną zmiennością idei filozoficznych dotyczących pojęcia pieniądza Filozofia, studia pierwszego stopnia: K_W04, K_W04 Filozofia, studia drugiego stopnia: K_W04, K_W05

	zajęć powinny być przyporządkowane do efektów kierunkowych również innych kierunków)	Kreatywność społeczna: K_W02, K_W04 Umiejętności: U1, student potrafi diagnozować i opisywać najważniejsze dylematy związane z rolą pieniądza w ludzkiej kulturze Filozofia, studia pierwszego stopnia: K_U01, K_U03, K_U04 Filozofia, studia drugiego stopnia: K_U03, KU04, Kreatywność społeczna: K_U01, K_U03 U2, student potrafi odnosić się krytycznie do przedstawianych przez myślicieli sposobów rozwiązywania problemów ekonomicznych ludzkości Filozofia, studia pierwszego stopnia: K_U02, K_U06, K_U08 Filozofia, studia drugiego stopnia: K_U02, K_U06, K_U08 Kreatywność społeczna: K_U02, K_U04 U3, Student potrafi samodzielnie przygotować się do zajęć i współpracować z innymi uczestnikami kursu Filozofia, studia pierwszego stopnia: K_U09, K_U10, K_U13 Filozofia, studia drugiego stopnia: K_U10, K_U11, K_U13 Kreatywność społeczna: K_U07, K_U08, K_U09 Kompetencje społeczne: K1, student uświadamia sobie znaczenie pluralizmu różnych stylów i tradycji uprawiania filozofii oraz ich wzajemnych powiązań filozofii i ekonomii Filozofia, studia pierwszego stopnia: K_K01 Filozofia, studia drugiego stopnia: K_K01, K_K03 Kreatywność społeczna: K_K01 , K2, K2, student uświadamia sobie złożoność genezy współczesnego pieniądza i problemów związanych z jego cyrkulacją Filozofia, studia pierwszego stopnia: K_K02 Filozofia, studia drugiego stopnia: K_K02 Kreatywność społeczna: K_K02
12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2,

13	Metody dydaktyczne	
14	1 Metody oceniania (2) Kryteria oceniania	1) 2)